OBSZAR PIERWSZY – MAZOWSZE

prace premiowane punktami za punktualność TRZEBA oddać 3 października 2023.

1. Kurpiowski komiks

Kurpie to region, gdzie spotkać się można nie tylko z ciekawymi wzorami ludowymi, ale także z gwarą kurpiowską. Narysuj **komiks** ilustrujący kurpiowskie opowiadanie (w załączniku, na końcu). Wykorzystaj w ilustracjach charakterystyczne motywy kurpiowskie, a w dialogach kurpiowską gwarę.

2. **Bitwa warszawska**

15 sierpnia 1920, tuż pod Warszawą rozegrała się bitwa, uznana za jedną z ważniejszych bitew w historii świata. Dowiedz się, kogo powstrzymała wtedy Polska Armia i przygotuj **makietę** tej bitwy.

3. Bitwa warszawska – pamiątki po latach

Odwiedź miejsca upamiętniające Bitwę Warszawską w Ossowie, Radzyminie, Wyszkowie i Mińsku Mazowieckim i przygotuj z wycieczki **reportaż** ilustrowany zdjęciami.

4. Puzzle w stylu gotyku mazowieckiego

Na Mazowszu spotkać można wiele kościołów w stylu tzw. gotyku mazowieckiego (np. w Makowie Mazowieckiem, Przasnyszu, Czerwińsku). Na ich podstawie architekt Jan Zachwatowicz zaprojektował fasadę obudowywanej po wojnie Katedry Warszawskiej.

Poszukaj ilustracji tych kościołów i znajdź ich cechy wspólne. Z fotografii lub rysunków przygotuj **puzzle**, które można będzie składać na kilka sposobów i łączyć elementy różnych kościołów.

5. Letnisko Otwock

Na przełomie XIX i XX wieku Otwock był popularnym miejscem letniego odpoczynku. Sprawdź, co ciekawego widziano w tej podwarszawskiej miejscowości i jacy sławni ludzie ją odwiedzali.

Przygotuj rysunkowy **plan** Otwocka z atrakcjami tamtych czasów. Dodaj rysunki lub zdjęcia zachowanych do dziś drewnianych willi budowanych w stylu świdermajer.

6. Design kurpiowski

Przyjrzyj się plastycznym motywom folkloru kurpiowskiego np. w skansenie kurpiowskim w Nowogrodzie, Kadzidle, Wachu, Myszyńcu. Wykorzystaj je i przygotuj **projekt kolekcji** gadżetów w stylu folk: koszulki, czapki, torby, pokrowiec na komórkę, kubek, smycz do kluczy itp. Postaraj się przygotować na wystawę choć jeden element kolekcji. Zajrzyj na stronę http://folkstar.pl Design regionalny może być hitem!

7. Wyprawa rowerowa śladami Kościuszki

Okolice bitwy pod Maciejowicami prowadzą w piękne ostępy leśne, gdzie można napotkać lipę, pod która odpoczywał Tadeusz Kościuszko, rzekę Okrzejkę forsowaną przez wojska rosyjskie. Przygotuj **fotoreportaż** z wyprawy. Możesz też zahaczyć o Farmę Iluzji.

8. Wiano królowej Bony

Jesteś, przeniesionym w czasie, sekretarzem królowej Bony. Władczyni ta otrzymała Mazowsze i zarządzała nim w bardzo nowoczesny i skuteczny sposób min. reformowała rolnictwo i rozbudowywała miasta . Sprawdź, co Mazowsze zawdzięcza królowej Bonie i przygotuj **prezentację** o dzisiejszym Mazowszu, która mogłaby zaciekawić królową. Pokaż, jak wyglądają obecnie miasta, wsie i pola uprawne

9. Duchy na Mazowszu

Mazowieckie zamki skrywają nie jedną ponurą historię. Przygotuj **scenariusz** do filmu (na minimum 6 scen), oparty na jednej z niesamowitych mazowieckich legend. Możesz oprzeć się na opowieściach o zamkowych duchach (np z zamku w Liwie lub Czersku) albo na historii Pana Twardowskiego i jego lustra w Węgrowie.

10. Mazowiecka sonda szkolna

Przygotuj listę 10-ciu najfajniejszych rzeczy na Mazowszu: np plaże nad Wisłą, wyciąg wakeboardowy, Centrum Nauki Kopernik, Farma Iluzji itp). Do każdego dodaj bardzo krótki opis (max. dwa zdania) i zdjęcie. Następnie przeprowadź **ankietę** w szkole, korzystając z pomocy wychowawcy i zaprezentuj jej wyniki.

11. Szlak Książąt Mazowieckich

Przejrzyj w internecie stronę http://www.szlakksiazat.pl/. Po pierwsze dowiedz się, co to jest Szlak Książąt Mazowieckich i dlaczego warto go poznać. Po drugie sprawdź, jakie imprezy odbędą się w najbliższym czasie na szlaku, w okolicach Warszawy. Po trzecie wybierz trzy ciekawe miejsca na szlaku, które chciałbyś odwiedzić. Wyniki swojej pracy przedstaw w postaci **folderu,** zachęcającego na wyprawę Szlakiem Książąt Mazowieckich.

12. Urywki z mazowieckiej historii

Dowiedz się kim byli Książęta Mazowieccy i przedstaw najciekawsze fragmenty ich historii w postaci **prezentacji lub plakatu**.

Sprawdź np.: czego naprawdę dokonał Konrad Mazowiecki, w czym książę Janusz I Stary był podobny do Kazimierza Wielkiego, który z książąt mazowieckich walczył pod
Grunwaldem a który z nich chciał zostać królem, co umieli ostatni książęta mazowieccy i czy siostra Anna ich otruła?

Możesz skorzystać ze strony internetowej, podanej w poprzednim zadaniu

13. Wydmy i bagna

W Puszczy Kampinoskiej sąsiadują ze sobą wydmy i bagna.
Przygotuj **makietę** terenu i roślinności, która pokaże jak różne to środowiska. Wykorzystaj fotografie drzew i innych roślin.

14. Łowicki szalik

Charakterystycznym motywem stroju łowickiego jest pasiak, wełniana tkanina w różnokolorowe pasy. Spróbuj **zrobić na drutach lub na szydełku szalik** w łowickich barwach .

15. Mazowieckie wierzby

W krajobrazie Mazowsza wyróżniają się wierzby rosnące na miedzach, przy drogach i rowach. Przygotuj **plakat** z mazowiecką wierzbą w roli głównej. Dowiedz się, skąd charakterystyczny jej kształt i do czego wykorzystywano wierzbowe gałęzie i witki. Sprawdź czy jej sylwetka pojawia się w sztuce, poszukaj artystycznych zdjęć i przyrodniczych ciekawostek.

16. Galeria fotografii

Wybierz się na mazowiecki plener fotograficzny. Spośród zrobionych przez siebie **zdjęć** wybierz 5 najładniejszych i zaprezentuj je na wystawie na szkolnym korytarzu.

17. Śladami łosia

Łoś jest królem Puszczy Kampinoskiej. Wyobraź sobie, że jesteś leśniczym, który tropi to wspaniałe zwierze. W ilustrowanym **dzienniku** opisz i narysuj ślady, jakie po sobie zostawia, miejsca i pory dnia, gdzie można go spotkać, pokarm, jakiego szuka i inne informacje, które mogą Ci się przydać w trakcie tropienia.

18. Łowickie pająki

Wewnątrz łowickich domów, pod sufitem wisiały często pająki – nie prawdziwe pająki, włochate i paskudne, ale kolorowe lekkie konstrukcje ze słomy, tkanin, papieru, ptasich piórek, nasion grochu i innych materiałów. Spróbuj wykonać taką plastyczną konstrukcję i udekorować nią sufit Twojej klasy

19. Polska cola

Polskie firmy produkują bardzo fajne rzeczy. Czasem jednak zapatrzeni w zachodnie marki możemy przegapić coś dobrego na naszym rynku. Firma Dan z Szydłowca produkuje napój Mr. Dark, który smakuje jak cola. Dostępna jest wersja biała, czarna, złota i srebrna. Sprawdź na stronie firmy http://dan-napoje.pl Etykiety jednak niekoniecznie sugerują napój dobry dla dzieci. Zaprojektuj lepszą **etykietę na butelkę** polskiej coli, zachowując nazwę firmową napoju Mr. Dark.

20. Zjedz jabłko

Na Mazowszu od czasów królowej Bony jest mnóstwo sadów, których zbiera się zdrowe, polskie jabłka. Okolice Grójca, Góry Kalwarii słyną z produkcji eksportowych jabłek. Ale w Polsce też warto jeść jabłka! Przygotuj menu jabłkowe na cały dzień. Jak wykorzystać jabłko do śniadania, obiadu, kolacji, na

podwieczorek. Przygotuj potrawy jabłkowe i zrób **zdjęcia całodziennego menu jabłkowego.** Możesz nadać smakowite nazwy potrawom jabłkowymJ

21. Jam jest dwór szlachecki

Wybierz się do dworku Ignacego Cieszkowskiego kasztelana liwskiego, we wsi Sucha http://www.sucha.podlasie.pl . Wczuj się w atmosferę modrzewiowego dworu szlacheckiego. Obejrzyj alkierz, portyk, zdobienia ścian i stropu. Pobiegnij do dawnej leśniczówki. Wsłuchaj się w opowieści dworu i napisz **opowiadanie** w tym klimacie. Może dotyczyć historycznych wydarzeń i ludzi np. wizyty króla Stanisława Augusta lub opisywać historię miłosną, która tu musiała się rozegrać, lub dotyczyć polowań lub bitew w okolicy.

Załącznik do zadania 1: Kurpiowskie opowiadanie

Dla gwary kurpiowskiej charakterystyczne jest zmiękczanie spółgłosek, posiada też wiele oryginalnych słów np.: Kurp to Kurpś, zamiast piwo mówi się psiwo, ofiara to osiara, miasto to mniasto, zaś kogut to psiejak.

Oto jedna z opowieści Adama Chętnika, Kurpsia a urodzenia i popularyzatora Kurpiowszczyzny. Przeczytaj ją głosno. *Ojciec mój, Ponie swec nad jego duso, pojechoł z koniami na paśniki, niedaleko rzeki. Ojciec mój puścili konie pod ziecor, a sam zagrzebali się w kope siana, bo było chłodnawo. Naraz ojciec zidzą: pandzi cos od boru. Psies nie psies. Konie jak zobocyły to stworzenei zaceny drałować, gdzie chtóren móg. Oho, zilki – pomyśleli ociec i wtulili się w siano jesce głambziej. A zilk, przyleciał pod som stóg, wloz na rozgrzebane siano i przywaluł ojcu nogi. Jak zilk mnie tu zwietrzy, to roztarmosi – pomyśleli ociec. A zilk zacon już na dobre zietrzyć, pascanke osieroć i morde w siano wtykać. Cuja ociec, co bandzie biedo i wzion się na stary sposób. Trzeba zilka przestroszyć. A chłop buł tangi i mocny, piersi mioł zdrowe, a głos jak na obśtalunek. Jak ociec nie nabierze pzietrza, jak nie usykuja gardziel i jak nie wrzasną przeraźliwie! A zilk, jakby go nie było; skocuł z siana, fajtnon pare kozłów i zdech ze strochu.*